

HOLLANDS DAGBOEK

Mensje van Keulen

Mensje van Keulen: „Ik moest lachen toen de interviewer opmerkte dat ik tot de ‘tough guys’ behoorde. Op whisky en sigaren na, heb ik dat zelf toen nooit zo ervaren”
Foto Vincent Mentzel

Deze week vierde schrijfster Mensje van Keulen haar zestigste verjaardag en verscheen bij uitgeverij Atlas ‘Alle dagen laat’, het dagboek dat ze vanaf 1976 bijhield. Van Keulen is geboren in Den Haag. Ze heeft een zoon en woont in Amsterdam samen met haar vriend en twee katten.

„Geen B. aan het raam toen ik thuiskwam. Ik hield mijn adem in. Zou het mogelijk zijn dat hij, zachtvaardig als hij voor ons is, kans had gezien, al was het maar even, te transformeren in Mr. Hyde?”

Vrijdag 9 juni

De dag begon verrassend met een recensie van Arjan Peters in *De Volkskrant*, een recensie als champagne.

„Je dag kan niet meer stuk”, zei een vriendin. Maar ik vrees dan meteen dat de dag juist stuk kan gaan, en was het niet vandaag dan morgen wel.

Schreef ik in 1976 op 2 juni in mijn dagboek: „Nog acht dagen negenentwintig, dat klinkt anders dan bijna dertig”, ik kon daar nu wel een variant voor morgen op bedenken met een woord erbij als ‘help!’

„Hè, wat, zestig? Jij?” is me de laatste tijd al een paar maal toegevoegd en dat geeft soms een gevoel of ik iets misdadigs heb uitgehaald.

Dieren maakt het niet uit hoe oud je bent. Vanmiddag moest ik met Louis, mijn vier maanden oude abessijntje, naar de dierenarts voor een antibioticumprik. Na zeven katten en honden met hun vrouwtjes en baasjes, zat ik alleen in de wachtkamer tegenover een wat oudere vrouw met twee hondjes, die allebei Gorky heetten. Ze had een vriendelijk gezicht, droeg een jurk die mijn vader ‘hè, dat is nu tenminste eens fleurig’ zou hebben genoemd en had lichtroze gelakte nagels. Ze vertelde over haar elf katten, veelal zwervers die waren komen aanlopen. „Een van ze”, zei ze, „kwam het eerste halfjaar het bureau niet af. Die hebben we dan ook Voskuil genoemd.”

Zaterdag

Zondagmiddag geeft de uitgeverij een verjaardagsreceptie voor me op sociëteit De Kring. Tevens zal de presentatie ge-

houden worden van *Alle dagen laat*. Ik raak met de dag nerveuzer.

Donderdag werd ik gebeld met de mededeling dat de eerste exemplaren gearriveerd waren. Zouden ze er een paar per koerier laten bezorgen? Nee, hoe nieuwsgierig ik ook ben (Hoe ziet het eruit? Is het portfolio mooi? Hoe voelt het aan? Hoe ruikt het papier? O, laat er niet meteen een fout uitspringen als ik het opensla...), ik besloot dat ik zondag nu eens écht het eerste exemplaar overhandigd wilde krijgen.

Mijn zoon, door de warmte zijn woonruimte uitgejaagd, werkt hier op zijn laptop. Hij laat zich graag storen door Louis/Loetje en de een jaar oudere Bosi. Het ene moment klinken hun pootjes in een roffelende ren, het volgende moment wordt er gelikt en luid gesponnen. Ik ga me zo aanstonds buigen over een dankwoord, nu ja, het moet er wat anders uitzien. Als een later geschreven dagboekfragment, stel ik me voor, waarin verslag wordt gedaan van de receptie. Ik zal doen of mijn wens is verhoord: ik ben wel bij het feest aanwezig, maar word niet herkend. Sommige gasten gaan op de vuist, door de drukte bezwijkt het balkon, etc. Ik zal wel zien wat het wordt.

Zondag

Bij binnenkomst op De Kring zag ik schrijver Ian B als enige voor het televisietoestel zitten. Ik dacht: als er straks tegenwoordpunten vallen, komt er, ook omdat het zo tropisch is, niemand. Maar goddank, het bleef bij 1-0, en nog geen half uur later waren er zoveel gasten en was er zoveel feestvreugde dat ik er helemaal in

werd ondergedompeld.

Emile Brugman, mijn uitgever, bood me na een hartverwarmende toespraak de eerste twee exemplaren aan die ik op mijn beurt aan mijn zoon en vriend schonk, die heel wat te stellen moeten hebben gehad met mijn gemopper al die jaren.

In het dagboekfragment ‘11 juni zondagavond’ liet ik niet alleen het balkon instorten, ook de vloer begon te kraken en een walm van verbrand vet vulde de ruimte... Maar ik heb het wel met een ‘en we leefden nog allemaal lang en gelukkig’ laten eindigen. Bovendien mocht ik al mijn familie, vrienden en collega’s een boek schenken. Omdat ik er voor iedereen iets in wilde zetten, ging een honderdtal boeken door mijn handen. Eenmaal kon ik niet op een naam komen en schreef ik Victor in plaats van Bert. Op een gegeven moment viel mijn glas rosé om. Ik pakte het servet dat op een doos met boeken lag en haalde het over het tafeltje en mijn broek. Toen ik het teruglegde, bleek het mijn witte jasje.

De uitgeverij had laten weten dat ‘de auteur uw komst beschouwt als een cadeau’, maar we konden nog niet de helft van de cadeaus in de taxi meenemen. Ik heb er nog maar enkele opengemaakt. Was ik al blij toen Marianne Thieme me vertelde dat vriend K. bij de komende verkiezingen lijstduwer voor de Partij voor de Dieren zal zijn, in een envelop vond ik een restaurantbon van een aantal vrienden, met bijgevoegd de notitie dat eenzelfde bedrag aan de PvdD is overgemaakt. Wat overigens niet mee naar huis is gekomen, is mijn boek. Het gaat wat ver

om bij de bureaus, die er wel een hebben, aan te bellen en te vragen of ik het nader mag bekijken.

Maandag

Vanavond, in een interview in *Kunststof* (een programma dat hopelijk zal blijven!), merkte ik hoe lastig het is vragen over zo’n persoonlijk boek te beantwoorden. Er zijn vragen die ik mezelf ook wel heb gesteld: waarom schrijf je een dagboek? En: waarom publiceert je het? Ik kan daar veel over zeggen en het nodige zal tegenstrijdig zijn, al was het maar omdat ik er de voorkeur aan geef weg te duiken in en achter fictie. En dan nu een boek waarin de eigen belevingswereld niet bepaald ontbreekt. Het is vreemd om te praten over een ander tijdsbeeld, een huwelijk dat niet meer bestaat, de voorvallen in mijn nabije omgeving. Ik moest lachen toen de interviewer opmerkte dat ik tot de ‘tough guys’ behoorde. Op whisky en sigaren na, heb ik dat zelf toen nooit zo ervaren. Als ik aan die tijd denk, roept die gemengde gevoelens op. Pas toen ik de schriften uittikte, zag ik de details en besefte hoeveel meer er speelde.

Dinsdag

Inmiddels ben ik zo ver met het afronden van een roman dat ik al een paar maal gepoogd heb een kort verhaal te beginnen. Ook vannacht (ik blijf de titel van het dagboek trouw). Kon ik zoveel schrijven als in mijn mails, ik zou een Walter Scott zijn. Maar verder dan drie regels ben ik nog niet gekomen en ze zijn al zo gewijzigd

dat ze voor een heel ander verhaal bedoeld lijken.

Op de uitgeverij een aantal boeken gesigneerd die verstuurd moesten. Redacteur H. en de meisjes van de pr vroegen me in de tuin nog wat te drinken. Ik dacht dat ze een glas water ter verkoeling bedoelden, maar het bleek een borrel ter ere van het verschijnen van *Kasba Amsterdam*.

Ik schroom nog steeds de cadeaus uit te pakken. Vanavond zal het er ook niet van komen, want ondanks de nodige pillen, bonkt mijn hoofd. Zelfs het geringste geluid doet pijn.

Woensdag

L. van uitgeverij Rubinstein bracht exemplaren langs van het luisterboek van *Alle dagen laat*. Hoe handig zou het zijn als ik die bij een lezing kon opzetten en zelf met een koptelefoon op naar iets anders luisteren. *Lady Macbeth van Mtsensk* bijvoorbeeld. O, wat een prachtige uitvoering heb ik in het Muziektheater gezien. Na afloop van een operavoorstelling zie je tijdens het applaus altijd mensen opstaan, waardoor degenen die erachter zitten ook maar gaan staan omdat ze anders niks meer zien, en je ziet mensen de zaal uit glippen om als eersten bij de garderobe te zijn, maar deze keer was het of iedereen en masse opveerde en niemand weg wilde.

Eindelijk de cadeaus uitgepakt. Verbaasd, ontroerd, vermaakt.

Donderdag

Vlak voor ik zou vertrekken om in een boekhandel te signeren, trokken de katten een vaas met bloemen om. De plas, waarin een paar pioenrozen dreven, verspreidde zich in de richting van het kleed en een aquarel, een cadeau dat ik zolang op de vloer had gezet. Ik snelde toe met een handdoek en een teiltje, gleed uit, maakte een halve spagaat, dweilde vloekend terwijl de boosdoeners rustig toekeken.

Als ik het huis verlaat, springt Bosi altijd achter het raam en blijft daar wachten tot ik terug ben. Het bezwaarde me steeds meer hem alleen te laten. En ik zag er erg tegenop op reis te gaan, al zal mijn zoon dan in huis zijn. Vandaar dat Louis twee weken geleden zijn intree deed. Het werd niet geheel en al in dank afgenomen: schoot, bed, bak, eten, speeltjes, alles werd voor B’s ogen in beslag genomen. L. werd dan ook als een muis behandeld. Maar het ging al snel beter en het is een genot om ze samen te zien, de een als een kleine poema, stevig en gespierd onder zijn wildkleurige, fluwelen pels, de ander rossig, olijk, en nog zo fragiel. Alleen: hoe zou het met ze gaan nu ik ze vandaag voor het eerst een groot gedeelte van de dag samen alleen liet? Hoewel de kopers en het aardige personeel in de mooie, nieuwe zaak in de Bredase wijk ‘t Ginneken voor genoeg afleiding zorgden, moest ik er telkens aan denken.

Geen B. aan het raam toen ik thuiskwam. Ik hield mijn adem in. Zou het mogelijk zijn dat hij, zachtvaardig als hij voor ons is, kans had gezien, al was het maar even, te transformeren in Mr. Hyde? Maar nee, daar stonden ze achter de tochtdeur, de kopjes op, de staarten hoog in een krul.

Vrijdag 16 juni

Vandaag moet ik tussen van alles en nog wat door de koffers zien te pakken. Ik verheug me erop mijn zus en haar kinderen, die in een Catalaans kustplaatsje wonen, weer te zien. Maar elke keer wanneer ik op het punt sta te vertrekken, waarheen dan ook, is het of ik bij voorbaat al heimwee heb.